

Zomergerstrassen

EH 897, KW 396

Door: ing. H.W.G. Floot (SPNA), ing. A.Venhuizen (ACM)

Inleiding

Voor het behalen van een goede opbrengst is de rassenkeuze van groot belang. Wat is het doel van de teelt en welke ziekten treden er op mijn bedrijf vaak op? Wil men brouwgerst telen dan moet men een ras kiezen dat brouwkwaliteit bezit. Er zijn verschillende aspecten van een gewas die belangrijk zijn, bijvoorbeeld resistentie tegen bepaalde ziekten, vroegheid of stevigheid. Door de rassen onderling te vergelijken op een proefveld komen deze verschillen naar voren. De omstandigheden en vooral het weer zijn van grote invloed. Daarom werd in het verleden het onderzoek naar de gebruikswaarde van (nieuwe) rassen ook uitgevoerd op de Regionale Onderzoek Centra. Nu dat niet meer het geval is, is er op de proefboerderijen Ebelsheerd en Kollumerwaard in opdracht van ACM een rassenvergelijking uitgevoerd met een aantal rassenlijstrassen, buitenlandse rassen en nieuwe rassen, die mogelijk geschikt zijn als brouwgerst. Dit om inzicht te krijgen in de gebruikswaarde van zomergerstrassen gericht op de brouwgerstteelt onder de Noordelijke omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

	EH 897	KW 396
voorvrucht	wintertarwe	suikerbieten
zaaidatum	6 april 1999	2 april 1999
grondanalyse	pH-KCl 7.4; CaCO ₃ 1.6; org.st4.0; lut 64; Pw 39; K-get 29; K-HCl 32	pH-KCl 7.5; CaCO ₃ 9.3; org.st 3.2; afsl 29; Pw 24; K-get 27; K-HCl 25
N-min (0-60)	18 kg/ha	59 kg/ha
N-bemesting	20 april 100 kg/ha N	14 mei 27 kg/ha N
onkruidbestr.	9 april 2 l/ha isoproturon	26 mei 15 g/ha Ally +0,5 l/ha Starane
	23 apr 2 l/ha Verigal +20 g/ha Ally +1 kg/ha MCPA	
ziektebestr.	28 mei 0,25 l/ha Tilt +0,75 l/ha OpusT	16 juni 1 l/ha Amistar
oogstdatum	4 augustus	13 augustus

Aanleg en uitvoering

Op Ebelsheerd is gezaaid op 6 april uitgaande van 255 zaden per m².

De opkomst rond 20 april was goed en regelmatig

Op 10 juni was er een vrij egale stand, de naalden begonnen net door te komen.

Er is weinig legering opgetreden.

Op Kollumerwaard is ook de eerste week van april gezaaid, uitgaande van 240 zaden/m². De opkomst rond 7 april was goed en regelmatig. Op 31 mei is 1 l/ha Mantrac tegen beginnend mangaangebrek gespoten. De ziektedruk was laag.

De proeven konden onder goede omstandigheden geoogst worden.

De kwaliteitsbepalingen zijn door ACM verricht.

Resultaten

In tabel 1 vindt u de opbrengsten in kg/ha en relatieve cijfers en kwaliteitsgegevens van Ebelsheerd en in tabel 2 van Kollumerwaard. Het streven is een eiwitgehalte tussen de 9 en 11%.

Tabel 1 Zaadopbrengsten in kg/ha en in relatieve getallen met percentage volgerst en eiwit. Ebelsheerd EH 897.

ras	kg/ha	rel.	dkg	volgerst	eiwit	legering
Reggae	10404	108	49.9	93.2	10.5	9.0
Passadena	10275	107	48.3	92.4	10.5	6.3
Chalice	9855	102	49.2	92.9	10.5	6.3
Capri	9831	102	52.3	93.5	10.8	6.7
Slalom	9713	101	49.5	93.2	11.0	8.0
Cooper	9597	100	44.9	88.0	10.2	9.7
Hanka	9488	98	48.8	94.7	11.0	5.3
Kompact	9595	100	47.2	94.2	10.8	6.3
Scarlett	9329	97	47.0	94.9	11.4	5.3
Madeira	9241	96	45.5	92.4	11.1	7.3
Barke	9224	96	48.3	92.4	11.3	5.0
Luzon	8951	93	50.1	92.6	10.9	5.0
lsd	483		5.8	3.1	0.4	1.8

- proefgemiddelde 100%= 9625 kg/ha
- Capri voorheen Ceb 9538
- Slalom voorheen CSBA 2745-10
- Madeira voorheen Semu 86027

Tabel 2 Zaadopbrengsten in kg/ha en relatieve getallen met dkg, volgerst%, eiwit% en aantal planten op 27 april. Kollumerwaard KW 396.

ras	kg/ha	rel.	dkg	volgerst	eiwit	planten
Reggae	8720	100	48.6	97.1	8.7	166
Passadena	9171	105	51.6	97.4	8.9	173
Chalice	9137	105	51.2	95.4	8.6	183
Capri	8709	100	50.4	96.9	9.1	163
Slalom	8353	96	50.6	97.2	9.2	215
Cooper	8628	99	49.6	96.3	8.4	189
Hanka	8701	100	51.1	97.6	9.0	188
Kompact	8728	100	50.0	97.2	9.2	191
Scarlett	8394	96	49.3	97.9	9.3	175
Madeira	8814	101	50.2	97.8	9.5	169
Barke	8624	99	48.7	95.4	9.4	200
Luzon	8461	97	49.2	95.0	9.2	185
lsd	506	-	1.8	1.1	0.4	35.7

proefgemiddelde 100= 8703 kg/ha

Bespreking resultaten

Kg opbrengst

De gemiddelde opbrengst van het proefveld op Ebelsheerd was 9600 kg/ha wat een heel goede opbrengst was ondanks de latere zaai. De opbrengst op de Kollumerwaard was 8700 kg/ha.

Percentage volgerst

Volgerstgehalte is het percentage korrels groter dan 2.5 mm. Gemiddeld was het volgerstpercentage 97 % op Kollumerwaard, het laagste ras was Luzon met 95 % en het hoogste ras was Scarlett met bijna 98 %. Het volgerstpercentage op Ebelsheerd lag gemiddeld op 93%. Het liep uiteen tussen de 88 (Cooper) en 95 (Scarlett).

Ruw eiwit

Het eiwitgehalte was op Kollumerwaard gemiddeld 9,1%. Dit is binnen het normtraject. Op Ebelsheerd was het gemiddelde gehalte 10,8%. De N-bemesting op de Ebelsheerd was ook 30 kg hoger dan het landelijk N-advies (90-Nmin).

Aantal planten

Slalom heeft op 27 april veruit de meeste planten, gevolgd door Barke met 200 planten/m². Bij Capri is de stand wat dun.

In tabel 3 worden de raseigenschappen en meerjarige opbrengst van de rassenlijstrassen en meerjaren in onderzoek zijnde rassen vermeld. Opbrengsten zonder en met ziektebestrijding.

Tabel 3 Overzicht van raseigenschappen en zaadopbrengsten zomergerst (1994 t/m 1999)

	stevig- heid stro met	vroeg- rijp- heid	resis- tentie meeldauw	resis- tentie netvlekken	resist. blad- vlekken	brouw- kwali- teit	'94/'99 kleigrond zonder	
rassenlijst:								
Quartet	7 ⁵	6	8 ⁵	6	6 ⁵	8	97	97
Maud	8	4 ⁵	7	6	6 ⁵	8	95	97
Luzon	7	5 ⁵	8 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	8	96	98
Hanka	7 ⁵	5 ⁵	6 ⁵	7	7	8	105	103
Brenda	7	6	8 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	8	101	99
Barke *)	7	6	8 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	8	100	102
Reggae	8 ⁵	6	8 ⁵	5 ⁵	5 ⁵	7	100	103
Video	7 ⁵	6	8 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	7	101	101
Madonna *)	7 ⁵	5 ⁵	7	6 ⁵	6 ⁵	7	106	105
Tankard	8 ⁵	6	8 ⁵	7	6	-	103	101
Slalom *)	8	6	8 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	-	105	104
rassen in onderzoek:								
Chalice (NFC94-7)	7 ⁵	6	8 ⁵	7	6 ⁵	7	100	103
Kompact	8	6 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	-	100	99
Extract (NFC94-2)	7 ⁵	6	8 ⁵	5 ⁵	7	-	103	105
Foxtrot(VDH4190-93)	7 ⁵	6	8 ⁵	7 ⁵	5 ⁵	-	102	104
Aspen (NSL94-1090)	7	6	8 ⁵	7	7	-	105	104
Madeira(Semu86027)	7 ⁵	6	8 ⁵	6 ⁵	6 ⁵	-	100	99
100= ... kg/are							73,3	77,6

* =nieuw op de rassenlijst 2000

Bron: PAV